

Økonomi og ledelse

Sådan afdækker du din finansielle risiko i landbruget

Hvis ikke du afdækker din risiko for rentestigninger, manglende adgang til likviditet og ændringer i valutakurser, risikerer du uventede økonomiske overraskelser.

Hvis du har en høj andel af variabelt forrentet gæld, er rentestigning en væsentlig risiko. Det er også en finansiell risiko, hvis din virksomhed ikke har adgang til tilstrækkelig likviditet, herunder mulighed for at holde afdrag i en størrelse, som virksomheden har likviditet til at betale. Derudover har du en valutarisiko, hvis du har optaget lån, swapaftaler eller andet i euro eller andre valutaer.

Derfor er det vigtigt, at afdækker din finansielle risiko. Ellers kan du i værste fald risikere, at din rentebetaling stikker helt af, at dine afdrag tager al din likviditet og måske mere til, eller at betalinger i udenlandsk valuta bliver afregnet i et noget andet beløb i danske kroner, end du forventede, da du indgik handlen.

Afdæk renterisiko med fastforrentede lån eller kontantlån

Du kan sikre dig mod rentestigninger med fastforrentede obligationslån med løbetider fra 10-30 år eller ved kontantlån, som rentetilpasses i intervaller på mellem 1-10 år. Mange pengeinstitutter tilbyder desuden forskellige fastrente- og renteloftsprodukter. Ulempen i forhold til at have variabelt forrentet gæld er den højere rente, som både betyder en højere omkostning og et større likviditetstræk.

Du har også mulighed for at afdække din virksomheds renterisiko på de finansielle markeder med løbetider fra 3 måneder til 30 år. Hvis du har fastforrentede obligationslån, og renten stiger, er der chance for, at kursen falder så meget, at det kan betale sig at lægge lånet om og skære noget af restgælden. Det sker ved, at du indfrier det gamle lån ved at indbetale den nye, lavere kursværdi.

Læg en rentestrategi med den rigtige balance

Den rigtige finansiering er den, hvor der er den rigtige balance imellem tre ting: 1) Prisen i form af omkostninger til renter, gebyrer og administrationsbidrag, 2) risikoen for at omkostningerne stiger og 3) adgangen til at låne tilstrækkeligt meget, som kan afdrages i et tempo, der er likviditet til. Variabelt forrentede lån er stort altid den billigste finansiering, men som navnet siger, er der en risiko for, at prisen stiger.

For at finde den rigtige balance kan du med fordel lægge en rentestrategi. Det kan du gøre ved at følge disse tre trin:

1. Dan dig et overblik over fordelingen imellem kort og lang gæld og finansiering med egne midler i din virksomhed, finansieringsomkostningerne og typen af lån.
2. Beregn følsomheden på rente- og valutaændringer, altså hvad det koster, hvis renten eller valutakursen ændrer sig.
3. Læg en plan for den "optimale" finansieringssammensætning og arbejd løbende i retning af denne.

Du kan bruge et regneark til selv at lave de indledende beregninger og overvejelser for din finansieringsstrategi, og du kan også få sparring fra din revisor eller økonomirådgiver. Mange rådgivere tilbyder et værktøj med de relevante beregninger.

De fleste pengeinstitutter tilbyder desuden finansieringsrådgivning, men det er klart, at bankens eller kreditforeningens rådgivning tager udgangspunkt i de produkter, de selv kan tilbyde.

03:57

<https://player.vimeo.com/video/176718877>

Video: Finansielle Instrumenter

Tegnefilmen formidler de anbefalinger til anvendelsen af finansielle instrumenter i landbruget, der er beskrevet i rapporten "[Anvendelse af finansielle instrumenter i landbruget](#)", og som også kan læses i folderen "[Få gode kort på hånden med finansielle instrumenter](#)".

Brug finansielle instrumenter til at sikre renten

Du kan også bruge finansielle instrumenter til at sikre renten, f.eks. en fastrenteswap. Her "bytter" du indbetalinger med et pengeinstitut, så banken betaler dit variable lån, mens du selv betaler på et tilsvarende fastforrentet lån. Swapaftaler kan handles og har derfor en markedsværdi. Da renten faldt kraftigt efter finanskrisen, fik fastrenteswaps indgået på det gamle renteniveau store negative markedsværdier, som tæller som gæld i virksomhedernes balance. De har derfor fået et meget dårligt ry.

Det synes ikke at være helt fair, da mange dårlige swapforretninger givetvis skyldes alt for ivrigt salg af produkter med mangelfuld rådgivning og dermed forkerte valg af produkt.

Forskellige typer af renteloftsprodukter og renteswaps kan være udmærkede målrettede instrumenter til at afdække renterisiko, hvis de ledsages af korrekt produktkendskab og en fastlagt strategi. Det er dog vigtigt at have sig for øje, at skattemæssige forhold giver fastforrentede obligationslån en fortrinsstilling frem for finansielle instrumenter.

Tidligere har danske landbrugsvirksomheder med svingende succes optaget lån eller swaps i fremmed valuta, da renteniveauet var lavere i andre lande end i Danmark, f.eks. i Schweiz. Med det nuværende meget lave renteniveau i Danmark er det ikke relevant at påtage sig en valutarisiko for at mindske rentebetalingen.

Afdæk valutarisiko med valutaterminsforretninger eller futures

Hvis du handler i fremmed valuta, løber du en risiko ved, at valutakursen kan ændre sig i tidsrummet fra du indgår handlen og til handlen afregnes. Derved bliver beløbet, der afregnes i danske kroner, anderledes, end det så ud til, da du handlede.

Du har ikke brug for valutaafdækning, hvis du afsætter dine varer til en dansk eller en europæisk aftager, som afregner i euro, og du betaler dine råvarer i danske kroner eller evt. euro. Det skyldes, at Danmarks Nationalbanks fastkurspolitik over for euroen gør, at risikoen ved at handle i euro kun er ubetydeligt større end ved danske kroner.

Hvis du køber eller sælger varer, som afregnes i amerikanske dollars eller anden ikke-europæisk valuta, kan du afdække risikoen med en valutaterminsforretning. Du kan også afdække køb af råvarer afregnet i fremmed valuta gennem futures på en børs som Matif i Paris eller CBOT, Chicago Board Of Trade. Valutaterminsforretninger og futures kan handles igennem handelsplatforme, som bl.a. udbydes af de større pengeinstitutter.

Du skal være opmærksom på, at handel med finansielle instrumenter som terminsforretninger og futures ofte kræver en kreditmæssig godkendelse fra din bank, uanset at du vil bruge finansielle instrumenter til at mindske risici.

Lovgivningen kræver, at personer, der rådgiver om finansielle instrumenter, har bestået en prøve og derved opnået en tilladelse til at rådgive om produkterne. Denne certificering skal sikre, at du får fyldestgørende og korrekt rådgivning.

Læs mere om risikostyring:

[Best practice for risikostyring \(pdf\)](#)

[Sådan afdækker du markedsrisiko for ændringer i produktpriser](#)

[Sådan afdækker du din markedsrisiko på forsynings- og afsætningsikkerhed](#)

Emneord

Risikovurdering

Økonomistyring

Publiceret: 22. september 2021

Opdateret: 22. september 2021

Vil du vide mere?

Kirsten Marie Risbjerg

Specialkonsulent, cand.silv.

SEGES

kimr@seges.dk

+45 8740 5566

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES   Tlf.   87 40 50 00
Agro Food Park 15   Fax.   87 40 50 10
8200 Aarhus N   Email   info@seges.dk

